

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۱

۱ او کیست

۲ عوض

۳ شناسنامه‌ی

۴ غلط - خوب نمی‌بینند اما خوب می‌شنوند.

۵ غلط - روی نوار دور دست نوزاد، هنگام تولد می‌نویسند.

۶ غلط - شناسنامه را چند روز بعد از تولد آماده می‌کنند.

۷ نام خانوادگی - نام مادر - جنسیت - قد - وزن

۸ دفترچه‌ی کوچکی است که نشان می‌دهد هر فرد کیست و از کدام خانواده است.

۹ ثبت‌نام در مدرسه - گرفتن دفترچه‌ی بهداشتی - هنگام

ازدواج - کار

۱۰ تاریخ تولد - محل تولد - شماره‌ی ملی - محل صدور - نام پدر و مادر

۱۱ هر فرد ایرانی دارای یک شماره‌ی مخصوص به خود می‌باشد که با

این شماره، شناسایی می‌شود.

۱۲ شهری که در آن، شناسنامه صادر شده است، که معمولاً همان

شهر محل تولد می‌باشد.

۱۳ گزینه‌ی (۳)

۱۴ گزینه‌ی (۲)

مطالعات اجتماعی

من بزرگ‌تر شده‌ام

درس ۲

کامل کن

- ۱) مهمی موجودات زنده ..... می‌کنند.
- ۲) از زمان توئد تاکنون ..... شما بلندتر و ..... شما بیشتر شده است.

صحیح یا غلط

- ۱) رشد کردن، تغییراتی در موجودات زنده ایجاد می‌کند.
- ۲) از زمان توئد تاکنون شما فقط تغییرات بدنی داشته‌اید.

پاسخ دهید

- ۱) موجودات زنده همراه با رشد کردن، دچار چه تغییراتی می‌شوند؟
- ۲) دلیل گریه‌ی کودکان چیست؟
- ۳) اینکه اسباب‌بازی یک کودک ۲ ساله با یک کودک ۹ ساله تفاوت دارد، چه علتی می‌تواند داشته باشد؟
- ۴) خط زمان چیست؟

انتخاب کنید

- ۱) تغییرات بدنی شامل تغییر در چه مواردی است؟
- ۱) تغییر در رنگ پوست
- ۲) تغییر در نوع خواسته‌ها
- ۳) تغییر در قد و وزن
- ۴) تغییر در نوع بازی‌ها
- ۲) شما اکنون می‌توانید حرف بزنید، بخوانید و بنویسید. این یعنی تغییر در .....
- ۱) بدن
- ۲) توانایی‌ها
- ۳) نیازها
- ۴) هیچ‌کدام
- ۳) نوع و میزان غذای ما نسبت به دوران نوزادی تغییر کرده است، یعنی ..... ما تغییر کرده است.
- ۱) نیازهای
- ۲) توانایی‌های
- ۳) بدن
- ۴) فکر
- ۴) کدام گزینه خط زمان را به درستی نشان می‌دهد؟
- ۱) خانواده‌ی ما شامل من و خواهر و برادرم می‌باشد.
- ۲) من و مادرم به پارک رفتیم.
- ۳) دوستم به خانه‌ی ما آمد.
- ۴) پدرم، خواهر کوچولویم را به مهد برده، الآن نیز من را به مدرسه می‌برد و بعدازظهر همگی با هم به مهمانی می‌رویم.

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۲

۱ رشد

۲ قد - وزن

۳ صحیح

۴ غلط - به جز تغییرات بدنی تغییرات دیگری مانند تغییر نیازها و

توانایی‌ها نیز داشته‌ایم.

۵ تغییر در بدن - تغییر در نیازها - تغییر در توانایی‌ها

۶ وقتی نیازی دارند، با گریه کردن دیگران را متوجه می‌کنند مثلاً نیاز

به غذا.

۷ دلیل این امر رشد کردن و تغییر در نیازها است.

۸ خط زمان نشان می‌دهد که هر فرد در گذشته چگونه بوده، حال

چگونه است و در آینده چگونه خواهد بود. در واقع نشان می‌دهد

که هر کاری در چه زمانی انجام گرفته است.

۹ گزینه‌ی (۳)

۱۰ گزینه‌ی (۲)

۱۱ گزینه‌ی (۱)

۱۲ گزینه‌ی (۴)

مطالعات اجتماعی

آیا ما مثل هم هستیم؟

درس نهم

ص غ

ص غ

کمال کن

۱ بین انسان ها ..... و ..... وجود دارد.

۲ هیچ وقت دو نفر کاملاً ..... به هم نیستند.

۳ همه ی انسان ها ..... خدا هستند.

صحیح یا غلط

۴ مسخره کردن دیگران کار نادرستی است.

۵ استعدادها و توانایی های انسان ها یکسان است.

پاسخ دهید

۶ شباهت انسان ها در چه چیزهایی است؟

۷ چرا مسخره کردن دیگران کار نادرستی است؟

۸ اگر همه ی انسان ها مثل هم بودند چه می شد؟

۹ خداوند در قرآن درباره ی مسخره کردن چه می فرماید؟

انتخاب کنید

۱۰ تفاوت در رنگ چشم به کدام یک از گزینه ها مربوط می شود؟

(۱) تفاوت در استعداد

(۲) تفاوت در خصوصیات

(۳) تفاوت در قیافه

(۴) تفاوت در توانایی

۱۱ چرا خداوند انسان ها را متفاوت آفریده است؟

(۱) تنوع در آفرینش خوب است.

(۲) انسان ها با دیدن تفاوت ها قدر نعمت های خدا را بیشتر می دانند.

(۳) یکسان بودن خسته کننده است.

(۴) نشانه ی توانایی خداوند است.

۱۲ مینا در کلاس سوم از همه خوش خطرتر است و مریم از همه باهوش تر است. این تفاوت ها به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) توانایی - استعداد

(۲) استعداد - استعداد

(۳) استعداد - توانایی

(۴) توانایی - توانایی

۱۳ کدام گزینه نادرست است؟

(۱) همه ی انسان ها آفریده ی خداوند هستند.

(۲) خداوند ما را با تفاوت ها و شباهت ها آفریده است.

(۳) همه ی انسان ها استعداد های یکسان دارند.

(۴) ممکن است بعضی از انسان ها از نظر قیافه و خصوصیات خیلی به هم شبیه باشند.

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۳

۱) شباهت‌ها - تفاوت‌هایی

۲) شبیه

۳) آفریده‌ی

۴) صحیح

۵) غلط - استعدادها و توانایی‌های انسان‌ها با هم فرق دارد.

۶) انسان‌ها در نیاز به آب، هوا، غذا، محبت و مهربانی به هم شبیه‌اند و همه‌ی انسان‌ها چیزهای زیبا را دوست دارند.

۷) چون باعث اختلاف و ناراحتی بین افراد می‌شود.

۸) نمی‌توانستیم انسان‌ها را از یکدیگر تشخیص دهیم. همچنین همه‌ی نیازهای ما برطرف نمی‌شد. و همه چیز تکراری و خسته کننده بود.

۹) «مبادا کسی از شما فرد دیگری را مسخره کند، شاید او از شما بهتر باشد.»

۱۰) گزینه‌ی (۳)

۱۱) گزینه‌ی (۲)

۱۲) گزینه‌ی (۱)

۱۳) گزینه‌ی (۳)

مطالعات اجتماعی

اعضای خانواده

درس ۴

کامل کن

- ۱ با ازدواج زن و مرد، ..... به وجود می آید.
- ۲ با ..... ، تعداد اعضای خانواده بیشتر می شود.

صحیح یا غلط

- ۳ بین همه‌ی خانواده‌ها چیزهای مشترکی وجود دارد.
- ۴ در بعضی از خانواده‌ها پدر بزرگ یا مادر بزرگ و یا هر دوی آن‌ها حضور دارند.
- ۵ در همه‌ی خانواده‌ها پدر و مادر حضور دارد.

ص	غ
ص	غ
ص	غ

پاسخ دهید

- ۶ اندازه‌ی خانواده به چه چیزی بستگی دارد؟
- ۷ یک خانواده‌ی بزرگ از چه کسانی تشکیل می شود؟
- ۸ به چه خانواده‌ای، خانواده‌ی کوچک می گویند؟

انتخاب کن

- ۹ در تعریف خانواده کدام گزینه مناسب تر است؟
- ۱ هر فرد به تنهایی یک خانواده است.
- ۲ خانواده با ازدواج زن و مرد به وجود می آید.
- ۳ خانواده باید از تعداد افراد زیادی تشکیل شود.
- ۴ تا زمانی که فرزند به دنیا نیاید خانواده تشکیل نمی شود.
- ۱۰ وجود کدام یک در ابتدای تشکیل هر خانواده مشترک است؟
- ۱ فرزندان
- ۲ پدر بزرگ و مادر بزرگ
- ۳ زن و شوهر
- ۴ خانه
- ۱۱ با بزرگ تر شدن فرزندان کدام تغییر در پدر و مادر به وجود می آید؟
- ۱ پیرتر می شوند.
- ۲ جوان تر می شوند.
- ۳ شاداب تر می شوند.
- ۴ سالم تر می شوند.

مطالعات اجتماعی
پاسخ سوالات درس ۴

۱ خانواده

۲ تولد فرزندان

۳ صحیح

۴ صحیح

۵ غلط - در بعضی از خانواده‌ها پدر یا مادر به دلایلی حضور ندارند.

۶ به تعداد اعضای آن خانواده

۷ از پدر، مادر، فرزندان، پدربزرگ و مادربزرگ

۸ به خانواده‌ی ۲ یا ۳ نفره

۹ گزینه‌ی (۲)

۱۰ گزینه‌ی (۳)

۱۱ گزینه‌ی (۱)

مطالعات اجتماعی

خانواده‌ام را دوست دارم

کامل کن

۱ اعضای خانواده یکدیگر را ..... دارند.

۲ وظیفه‌ی مراقبت از فرزندان به عهده‌ی ..... است.

۳ پدر و مادر برای ..... و ..... بچه‌ها تلاش می‌کنند.

صحیح یا غلط

۴ اعضای خانواده محبت به هم را فقط بیان می‌کنند.

۵ در هر خانواده فقط فرزندان هستند که نیاز به مراقبت دارند.

۶ یادگیری فقط مخصوص فرزندان نیست بلکه گاهی پدر و مادر از اعضای خانواده چیزی را یاد می‌گیرند.

ص غ

ص غ

ص غ

پاسخ دهید

۷ بین اعضای خانواده چه چیزهایی وجود دارد؟

۸ چرا همه‌ی ما دوست داریم در کنار خانواده زندگی کنیم؟

۹ شما چه چیزهایی از پدر و مادرتان یاد گرفته‌اید؟

۱۰ شما چگونه محبت خود را به پدر و مادر یا کسانی که از شما مراقبت می‌کنند، نشان می‌دهید؟

انتخاب کنید

۱۱ کدام کارها را فرزندان از پدر و مادر یاد نمی‌گیرند؟

۱ راه رفتن ۲ صحبت کردن

۳ خواندن و نوشتن ۴ غذا خوردن

۱۲ کدام یک از کارهای زیر، محبت نابه‌جا است؟

۱ کمک کردن به مادر ۲ مراقبت از یکدیگر

۳ نوشتن تکالیف فرزند وقتی خسته است. ۴ بازی کردن با فرزندان

۱۳ کدام گزینه نادرست است؟

۱ فرزندان باید برای آسایش و تربیت خود تلاش کنند. ۲ اعضای خانواده یکدیگر را دوست دارند.

۳ برای محبت کردن روش‌های مختلفی وجود دارد. ۴ پدر و مادر از فرزندان مراقبت می‌کنند.

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۵

۱ دوست

۲ پدر و مادر

۳ آسایش - تربیت

۴ غلط - در رفتار هم می‌توان محبت را نشان داد، روش‌های مختلفی

برای نشان دادن محبت وجود دارد.

۵ غلط - گاهی به دلایلی پدر و مادر هم نیاز به مراقبت دارند.

۶ صحیح

۷ محبت - مراقبت از یکدیگر - تفریح و سرگرمی - یادگیری

۸ چون همگی به وجود یکدیگر نیاز داریم و در کنار هم احساس

آرامش می‌کنیم و لذت می‌بریم.

۹ محبت و عشق - احترام - انجام بسیاری از کارها - ادب

۱۰ با هدیه دادن - کمک کردن به آنها - با احترام گذاشتن - گوش

دادن به حرف‌های آنها - بیان جملات محبت‌آمیز - محبت کردن

۱۱ گزینه‌ی (۳)

۱۲ گزینه‌ی (۳)

۱۳ گزینه‌ی (۱)

مطالعات اجتماعی

تغییر در خانواده

درس ۶

کامل کن

- ۱ با گذشت زمان، ..... در خانواده به وجود می آید.
- ۲ با ..... یک بچه، تعداد اعضای خانواده تغییر می کند.
- ۳ گاهی بعضی از اعضای خانواده برای ..... یا ..... به شهر دیگری می روند.
- ۴ با ..... فرزندان، خانواده ای جدید به وجود می آید.

صحیح یا غلط

- ۵ با تولد بچه، تعداد اعضای خانواده بیشتر می شود.
- ۶ با بزرگ شدن بچه ها تعداد اعضای خانواده هم رشد می کند.
- ۷ همه ی بچه ها برای تحصیل و کار، مدتی دور از خانواده زندگی می کنند.
- ۸ با ازدواج بچه ها، پدر و مادرها صاحب نوه می شوند.

ص	غ
ص	غ
ص	غ
ص	غ

پاسخ دهید

- ۹ چگونه یک خانواده ای جدید به وجود می آید؟
- ۱۰ با گذشت زمان چه تغییراتی در خانواده به وجود می آید؟
- ۱۱ چه زمانی پدر و مادرها، پدر بزرگ و مادر بزرگ می شوند؟
- ۱۲ چرا بعضی از افراد دور از خانواده زندگی می کنند؟
- ۱۳ آیا همیشه تعداد افراد خانواده رو به افزایش است؟
- ۱۴ وظیفه ی فرزندان در دوران پیری پدر و مادر چیست؟

انتخاب کن

- ۱۵ کدام گزینه علت افزایش تعداد اعضای خانواده است؟

☐ (۱) مهاجرت	☐ (۲) تولد	☐ (۳) مهمان آمدن	☐ (۴) ازدواج
-------------------------------------	-----------------------------------	---	-------------------------------------
- ۱۶ به فرزند فرزند یک خانواده چه می گویند؟

☐ (۱) بچه	☐ (۲) پسر	☐ (۳) دختر	☐ (۴) نوه
----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------
- ۱۷ کدام گزینه پاسخ پرسش زیر نمی باشد؟
وقتی برای اعضای خانواده ای خود دعا می کنیم، نشانه ای چیست؟

☐ (۱) علاقه	☐ (۲) محبت	☐ (۳) مهم بودن	☐ (۴) اهمیت نداشتن
------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	---
- ۱۸ در چه صورتی خانواده های جدیدی به وجود می آید؟

☐ (۱) با تولد فرزندان	☐ (۲) با حضور بزرگ ترها	☐ (۳) با ازدواج فرزندان	☐ (۴) با بزرگ شدن خانواده
--	--	--	--

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۶

۱ تغییراتی

۲ تولد -

۳ کار - تحصیل

۴ ازدواج

۵ صحیح

۶ غلط - با رشد بچه‌ها تعداد اعضای خانواده رشد نمی‌کند.

۷ غلط - بعضی از آن‌ها برای کار یا تحصیل به شهر دیگری می‌روند.

۸ غلط - با ازدواج بچه‌ها و سپس بچه‌دار شدن آن‌ها، پدر و مادرها صاحب نوه می‌شوند.

۹ وقتی فرزندان بزرگ می‌شوند و ازدواج می‌کنند خانواده‌های جدید به وجود می‌آید.

۱۰ با تولد فرزندان تعداد اعضای خانواده تغییر می‌کند و بیشتر می‌شود. این بچه‌ها نیز تغییر می‌کنند یعنی رشد می‌کنند و هر روز بزرگ‌تر می‌شوند. با بزرگ شدن فرزندان، پدر و مادر آن‌ها کم‌کم پیر می‌شوند.

۱۱ با ازدواج فرزندان و سپس بچه‌دار شدن آن‌ها

۱۲ به خاطر تحصیل در دانشگاه و یا کار

۱۳ خیر، گاهی به دلایلی مثل ازدواج بچه‌ها و رفتن از خانواده و یا از

دست دادن بعضی از افراد خانواده تعداد افراد خانواده کم می‌شود.

۱۴ همان‌گونه که پدر و مادر در کودکی از فرزندان خود مراقبت و نگهداری

می‌کنند، در دوران پیری نیز وظیفه‌ی فرزندان است که از پدر و مادر خود مراقبت و نگهداری کنند.

۱۵ گزینه‌ی (۲)

۱۶ گزینه‌ی (۴)

۱۷ گزینه‌ی (۴)

۱۸ گزینه‌ی (۳)

مطالعات اجتماعی

از بزرگ‌ترها قدردانی کنیم

درس ۷

کامل کن

- ۱ خداوند در قرآن می‌فرماید: «به پدر و مادر ..... کنید و چنان‌چه پیر شدند با ..... و ..... با آن‌ها سخن بگویید.»
- ۲ ما باید به پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها و افراد سالمند ..... بگذاریم و از آن‌ها ..... کنیم.

صحیح یا غلط

ص غ

۳ گاهی پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها از ما مراقبت می‌کنند و در کارها به ما کمک می‌کنند.

ص غ

۴ گاهی پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها نمی‌توانند به ما کمک کنند و نیاز دارند که ما به آن‌ها کمک کنیم.

پاسخ دهید

- ۵ خداوند در قرآن درباره‌ی دوران پیری پدر و مادر چه می‌فرماید؟
- ۶ منظور مادربزرگ از دعایی که برای نوه‌اش کرد چه بود؟
- ۷ چرا مادربزرگ نوه‌ی خویش را هدیه‌ی خدا می‌دانست؟
- ۸ منظور مادربزرگ از اینکه به نوه‌اش می‌گفت تو چشم منی، تو دست منی، چیست؟
- ۹ شجره‌نامه چیست؟

انتخاب کن

- ۱۰ چرا خداوند به مادربزرگ، نوه‌ی خوب و مهربانی هدیه داده بود؟
- ۱۱ چرا احترام به پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها لازم است؟
- ۱۲ اعضای خانواده‌ی حمید درباره‌ی مسافرت رفتن با مادربزرگ که پاهایش درد می‌کند و آهسته راه می‌رود با هم مشورت کردند. به نظر شما کدام تصمیم، بهتر است؟
- ۱۳ شجره‌نامه یعنی .....
- ۱ (۱) او را همراه خود به سفر ببرند و به او کمک کنند و مواظبش باشند.
- ۲ (۲) نباید او را به سفر ببرند زیرا او اذیت می‌شود.
- ۳ (۳) او را به خانه‌ی کسی ببرند و سفارش کنند که مواظبش باشد.
- ۴ (۴) او را به سفر ببرند اما از او بخواهند که سریع‌تر راه برود.
- ۱ (۱) درخت دوستی
- ۲ (۲) درخت شادی
- ۳ (۳) درخت خانوادگی
- ۴ (۴) خانواده‌ی کوچک

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۷

۱ نیکی - نرمی - مهربانی

۲ احترام - قدردانی

۳ صحیح

۴ صحیح

۵ می‌فرماید: «به پدر و مادر نیکی کنید و چنانچه پیر شدند، با نرمی

و مهربانی با آنها سخن بگویید.»

۶ یعنی خداوند همیشه و هر وقت که نیازی داری به تو کمک کند.

۷ چون او در کودکی به مادر بزرگش کمک کرده و مواظبش بوده و به او

مهربانی و محبت کرد و خداوند نیز برای جبران محبت‌هایش، یک

نوهی خوب هم به او داده است.

۸ یعنی من که پیر شدم و چشمم خوب نمی‌بیند و تو در انجام کارها به من

کمک می‌کنی انگار که خودم چشم و دست دارم و کارها را انجام می‌دهم.

۹ شجره‌نامه یا درخت خانوادگی نشان می‌دهد که افراد یک خانواده

چه نسبتی با هم دارند.

۱۰ گزینه‌ی (۴)

۱۱ گزینه‌ی (۲)

۱۲ گزینه‌ی (۱)

۱۳ گزینه‌ی (۳)

مطالعات اجتماعی

چرا با هم همکاری می‌کنیم؟

درس ۸

(.....)

کامل کن

۱ اعضای یک خانواده باید در انجام کارها با یکدیگر ..... داشته باشند.

۲ برای ایجاد همکاری بین افراد یک خانواده، باید کارها بین آن‌ها ..... شود.

صحیح یا غلط

ص غ

ص غ

۳ در اردوها هر کس باید به کار خودش مشغول باشد و کسی به دیگری کار نداشته باشد.

ص غ

۴ تقسیم کارها باعث می‌شود که فشار و سختی کارها بر دوش یک نفر نباشد و کارها سریع‌تر و راحت‌تر انجام شود.

پاسخ دهید

۵ چگونه اعضای خانواده می‌توانند با هم همکاری داشته باشند؟

۶ آیا درست است که یک نفر مثلاً مادر همه‌ی کارها را در خانه انجام دهد؟ چرا؟

۷ آیا فقط در خانه باید تقسیم کار باشد؟

۸ همکاری بین افراد چه فایده‌هایی دارد؟

انتخاب کنید

۱ همکاری یعنی .....

(۲) انجام دادن کارهای سخت

(۱) انجام کارهای شخصی

(۴) کار و استراحت با هم

(۳) با هم کار کردن

۲ تقسیم کار یعنی .....

(۲) هر کس متناسب با توانش کاری انجام دهد.

(۱) هر روز یکی از اعضا از کوچک و بزرگ غذا را ببزد.

(۴) همه‌ی موارد صحیح است.

(۳) هر روز یک نفر خانه را نظافت کند.

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۸

۱ همکاری

۲ تقسیم

۳ غلط - در اردوها نباید هر کس فقط به خودش توجه داشته باشد بلکه اردو یک فعالیت گروهی است و همه باید با هم همکاری کنند.

۴ صحیح

۵ با تقسیم کردن کارها بین یکدیگر

۶ خیر، چون کارها دیرتر تمام می شود. فرد خسته می شود. کار به طور دقیق انجام نمی شود.

۷ خیر، هر جا که فعالیت گروهی باشد، باید تقسیم کار صورت گیرد.

۸ ۱) کارها سریع تر انجام می شود. ۲) افراد زود خسته نمی شوند. ۳) افراد در کنار هم کاری مشترک انجام می دهند و لحظات خوبی را با هم می گذرانند.

۹ گزینه ی (۳)

۱۰ گزینه ی (۲)

مطالعات اجتماعی

مقررات خانگی ما

درس ۹

کامل کن

- ۱ آنچه که به ما می‌گوید چه کارهایی را انجام دهیم و یا انجام ندهیم ..... است.
- ۲ رعایت مقررات باعث ایجاد ..... در کارها می‌شود.

صحیح یا غلط

- ۳ رعایت نکردن مقررات باعث بی‌نظمی می‌شود.
- ۴ در خانه می‌توانیم هر زمان بازی کنیم.
- ۵ به موقع خوابیدن نوعی رعایت مقررات است.

پاسخ دهید

- ۶ مقررات چیست؟
- ۷ رعایت مقررات چه فایده‌ای دارد؟
- ۸ اگر هر یک از اعضای خانواده، مقررات را رعایت نکنند چه اتفاقی می‌افتد؟
- ۹ کدام مقررات در خانواده‌ی همه‌ی دانش‌آموزان مشترک است؟
- ۱۰ چه مواقعی در خانه نیاز است که با صدای آرام صحبت کنیم و یا اگر از تلویزیون یا وسیله‌ی دیگری استفاده می‌کنیم صدایش را کنترل کنیم؟

انتخاب کنید

- ۱۱ در مورد رعایت نکردن مقررات کدام گزینه نادرست است؟
- ۱) انسان‌ها راحت‌تر زندگی می‌کنند.
- ۲) آرامش افراد به هم می‌ریزد.
- ۳) هرج و مرج به وجود می‌آید.
- ۴) بی‌نظمی ایجاد می‌شود.
- ۱۲ گزینه‌ی نامناسب کدام است؟
- ۱) بچه‌ها لازم نیست مقررات را رعایت کنند.
- ۲) هر کس موظف است رختخواب خود را مرتب کند.
- ۳) اگر مادر به دلایلی نتوانست غذا بپزد یکی دیگر از اعضای خانواده باید این کار را انجام دهد.
- ۴) همه باید وسایلی را که استفاده می‌کنند سر جای خود بگذارند.
- ۱۳ کدام گزینه نتیجه‌ی رعایت مقررات نیست؟
- ۱) احترام به دیگران ۲) ایجاد نظم ۳) هرج و مرج ۴) آرامش

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۹

۱) مقررات

۲) نظم

۳) صحیح

۴) غلط - مقررات خانه به ما اجازه نمی‌دهد هر زمان در خانه بازی کنیم.

۵) صحیح

۶) مقررات به ما می‌گوید که چه کارهایی را باید انجام دهیم و چه

کارهایی را نباید انجام دهیم.

۷) باعث ایجاد نظم در زندگی می‌شود و به دنبال نظم، آرامش

به وجود می‌آید.

۸) اگر حتی یک نفر از اعضای خانواده، مقررات را رعایت نکند

بی‌نظمی در خانه ایجاد می‌شود و آرامش خانه به هم می‌ریزد و

به جای آن هرج و مرج ایجاد می‌شود.

۹) مقررات خانواده‌ها با هم تفاوت‌ها و شباهت‌هایی دارد اما شباهت‌ها

این است که بچه‌ها هر روز ساعاتی را به مطالعه و انجام تکالیف

بپردازند. بچه‌ها در موقع مناسبی بخوابند. همه در کارهای خانه به

پدر و مادر کمک کنند. هر کس وظیفه‌ی مرتب کردن اتاق و وسایل

شخصی خود را دارد.

۱۰) مواقعی که یکی از اعضای خانواده در حال خواندن نماز، استراحت،

یا مطالعه هستند، باید صداها را کنترل کنیم.

۱۱) گزینه‌ی (۱)

۱۲) گزینه‌ی (۱)

۱۳) گزینه‌ی (۳)

۱۹ پدر در خانواده چه وظایفی دارد؟

- (۱) پدر در بیرون از خانه کار می‌کند تا پول پس‌انداز کند.
- (۲) پدر در خانه کار می‌کند تا برای همسر و فرزندانش وسایل زندگی تهیه کند.
- (۳) پدر در بیرون از خانه کار می‌کند تا برای همسر و فرزندانش وسایل زندگی تهیه کند.
- (۴) همه‌ی موارد صحیح است.

۲۰ شغل من چیست؟ «من در کارخانه برای لباس‌های شما پارچه می‌بافم.»

- (۱) پارچه فروش   (۲) کارگر کارخانه‌ی نساجی   (۳) لباس فروش   (۴) خیاط

۲۱ تعمیرکار و راننده‌ی لوکوموتیو به ترتیب جزو کدام‌یک از گروه‌های شغلی می‌باشند؟

- (۱) خدمتی - خدمتی   (۲) خدمتی - تولیدی   (۳) تولیدی - خدمتی   (۴) تولیدی - تولیدی

۲۲ کدام گروه از شغل‌ها همگی تولیدی هستند؟

- (۱) معلم - نانوا - آتش‌نشان   (۲) رفتگر - خیاط - راننده تاکسی
- (۳) نجار - پلیس - خلبان   (۴) بنا - خیاط - نجار

۲۳ کدام گروه از شغل‌ها همگی خدمتی هستند؟

- (۱) پلیس - سفالگر - قالی‌باف   (۲) دکتر - پرستار - کشاورز
- (۳) معلم - دکتر - مکانیک   (۴) دامدار - معلم - رفتگر

۲۴ کدام گزینه تعریف مناسبی برای درآمد می‌باشد؟

- (۱) پولی که برای مخارج خانواده مصرف می‌شود.   (۲) پولی که از راه کار کردن به دست می‌آید.
- (۳) پولی که پس‌انداز می‌شود.   (۴) هر پولی که از هر راهی به دست می‌آید.

۲۵ به چه کارهایی «خدماتی» می‌گویند؟

- (۱) به کارهایی که به دیگران خدماتی داده شود.
- (۲) به کارهایی که در آن چیزی تولید می‌کنند و به دیگران می‌دهند.
- (۳) تمام شغل‌ها خدماتی هستند، چون هر کس در هر شغلی در حال خدمت است.
- (۴) به کار کردن در کارگاه‌ها، کارخانه‌ها و اداره‌ها خدماتی می‌گویند.

۲۶ کدام گزینه در مورد مشاغل «تولیدی» صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) به شغلی که در آن به دیگران خدمتی می‌شود، تولیدی می‌گویند.
- (۲) به شغلی که در آن چیزی تولید می‌شود.
- (۳) به شغل‌هایی مانند تهیه‌ی پوشاک تولیدی می‌گویند.
- (۴) به شغل‌هایی مانند کشاورزی و دامداری تولیدی می‌گویند.

۲۷ از بین کالاهای زیر کدام‌یک ضرورت بیشتری دارند؟

- (۱) پوشاک   (۲) لوازم التحریر   (۳) وسایل زندگی   (۴) خوراک

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۱۰

۱۷) زنان در شهر و روستا اغلب خانه‌دار هستند اما بعضی‌ها در

بیرون از خانه هم کار می‌کنند مثلاً زنان روستایی در کشاورزی و

دوشیدن شیر دام‌ها و یا قالی‌بافی کمک می‌کنند و زنان شهری در

بیمارستان‌ها، کارخانه‌ها، اداره‌ها یا مدرسه کار می‌کنند.

۱۸) زیرا انسان‌ها نیازهای مختلفی دارند که این نیازها از طریق

شغل‌های مختلف برطرف می‌شود. اگر همه یک شغل داشته

باشند فقط یک نیاز از انسان برطرف می‌شود.

۱۹) گزینه‌ی (۳)

۲۰) گزینه‌ی (۲)

۲۱) گزینه‌ی (۱)

۲۲) گزینه‌ی (۴)

۲۳) گزینه‌ی (۳)

۲۴) گزینه‌ی (۲)

۲۵) گزینه‌ی (۱)

۲۶) گزینه‌ی (۱)

۲۷) گزینه‌ی (۴)

۱) پوشاک - وسایل زندگی

۲) کار

۳) پول

۴) درآمد

۵) تولید - خدمتی

۶) نانوا

۷) صحیح

۸) غلط - گاهی مادران بیرون از خانه هم کار می‌کنند.

۹) غلط - به پولی که از راه کار کردن به دست می‌آید درآمد می‌گویند.

۱۰) صحیح

۱۱) صحیح

۱۲) صحیح

۱۳) هر خانواده به غذا، پوشاک و وسایل زندگی نیاز دارد و آن‌ها را از

مغازه تهیه می‌کند.

۱۴) از راه کار کردن و به دست آوردن پول

۱۵) به پولی که افراد از راه کار کردن به دست می‌آورند، درآمد می‌گویند.

۱۶) دو دسته: تولیدی و خدمتی

مطالعات اجتماعی

منابع

درس ۱۱

کامل کن

- غذای ما انسان‌ها از راه ..... و ..... به دست می‌آید.
- برای کشاورزی به ..... و ..... نیاز داریم.
- برای دامپروری به ..... و ..... نیاز داریم.
- ماده‌ی اولیه‌ی بعضی از وسایل زندگی ما است.
- معادن آهن و مس در ..... یا ..... قرار دارند.

صحیح یا غلط

- ص غ
ص غ
ص غ
ص غ

- همه‌ی غذاهای ما از راه دامپروری به دست می‌آیند.
- در بعضی از وسایل زندگی ما فلزاتی چون آهن و مس به کار رفته است.
- میز، صندلی و نیمکت از درختان، که یکی از منابع طبیعی هستند، ساخته می‌شوند.
- مواد پروتئینی و گوشتی از راه کشاورزی به دست می‌آیند.

پاسخ دهید

- برای تهیه‌ی لباس به چه چیزی نیاز داریم؟
- نخ را از چه چیزهایی می‌توان تهیه کرد؟
- مراحل تولید پارچه را نام ببرید.
- ۲ نمونه از محصولات دامپروری و ۲ نمونه از محصولات کشاورزی را نام ببرید.
- آهن و مس چگونه به دست می‌آیند؟
- منابع طبیعی چیست؟
- مراحل تولید مواد شوینده و ظروف پلاستیکی را بنویسید.
- چند وسیله که از منابع نفتی تهیه می‌شوند را نام ببرید.
- در تهیه‌ی هر یک از موارد زیر از چه منبع طبیعی استفاده شده است؟ بنویسید.
(۱) دفتر: ..... (۲) تخته سیاه: ..... (۳) زیرپوش: ..... (۴) دوچرخه: ..... (۵) نان باگت: ..... (۶) جوجه کباب: .....
- (۷) بادگیر ورزشی: ..... (۸) بطری نوشابه: ..... (۹) گندم و برنج: ..... (۱۰) لبنیات: .....

۱۵) برای تهیه لباس از آن استفاده می‌کنیم؟

- (۱) پنبه   (۲) پشم   (۳) نخ   (۴) مواد نفتی

۱۶) پنبه و پشم به ترتیب جزو کدام یک از منابع طبیعی می‌باشند؟

- (۱) کشاورزی - دامپروری   (۲) جانوران - گیاهان
 (۳) خاک - آب   (۴) گیاهان - جانوران

۱۷) لبنیات مصرفی ما از کدام یک به دست می‌آید؟

- (۱) کشاورزی   (۲) دامپروری   (۳) منابع طبیعی   (۴) معادن

۱۸) با توجه به متن زیر گزینه صحیح تر را پیدا کنید.

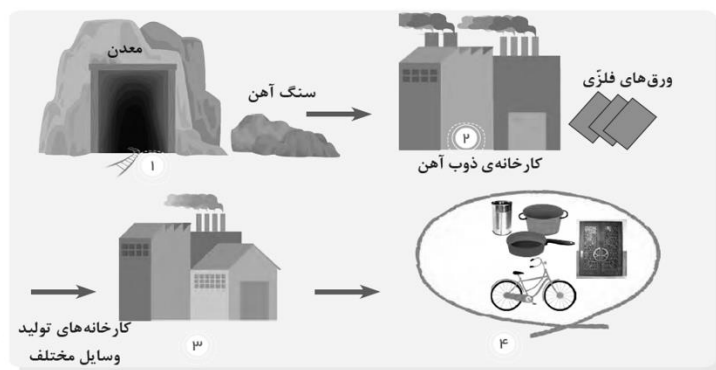
«غذا، لباس و وسایل زندگی ما از آن به دست می‌آید.»

- (۱) منابع طبیعی   (۲) دامپروری   (۳) کشاورزی   (۴) مواد نفتی

۱۹) فرض کنید غذای شما یک پرس جلوکباب در ظرف یکبار مصرف آلومینیومی باشد. مواد اولیه آن کدام یک از منابع طبیعی می‌باشد؟ (به ترتیب)

- (۱) خاک - آب - جانوران   (۲) خاک - آب - گیاهان
 (۳) گیاهان - جانوران - فلزات   (۴) نفت - گیاهان - جانوران

۲۰) تصویر زیر مراحل آماده‌سازی کدام یک از منابع طبیعی را نشان می‌دهد؟

- (۱) پالایش نفت   (۲) تولید وسایل چوبی از گیاهان

- (۳) کارخانه‌ی ریسندگی و تولید نخ   (۴) استخراج فلزات

۲۱) ماده‌ی اولیه‌ی کدام یک از موارد برای تولید به کارخانه‌ی چوب‌بری منتقل می‌شود؟

- (۱) دستمال کاغذی   (۲) دوچرخه   (۳) مواد شوینده   (۴) قابله

۲۲) ماده‌ی اولیه‌ی کدام یک از وسایل برای تولید به کارخانه‌ی پتروشیمی منتقل نمی‌شود؟

- (۱) لاستیک   (۲) مواد شوینده   (۳) قابله   (۴) اسباب‌بازی

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۱۱

۱۵) به آب، خاک، گیاهان، جانوران، نفت و فلزات منابع طبیعی می‌گویند.

۱۶) ۱) استخراج نفت ۲) انتقال نفت خام به کارخانه‌ی پتروشیمی
۳) تولید مواد اولیه‌ی این مواد ۴) انتقال مواد اولیه به کارخانه‌های تولیدی آن‌ها

۱۷) لاستیک - مواد شوینده - اسباب‌بازی - رایانه - برخی از ظروف

۱۸) ۱) گیاهان ۲) گیاهان

۳) گیاهان یا جانوران یا مواد نفتی ۴) فلزات و نفت

۵) گیاهان ۶) جانوران

۷) نفت ۸) نفت

۹) گیاهان ۱۰) جانوران

۱۹) گزینه‌ی ۳)

۲۰) گزینه‌ی ۴)

۲۱) گزینه‌ی ۲)

۲۲) گزینه‌ی ۱)

۲۳) گزینه‌ی ۳)

۲۴) گزینه‌ی ۴)

۲۵) گزینه‌ی ۱)

۲۶) گزینه‌ی ۳)

۱) دامپروری - کشاورزی

۲) آب - خاک

۳) آب - خاک - گیاهان

۴) نفت

۵) زیرزمین - دل کوه

۶) غلط - از راه کشاورزی و دامپروری به دست می‌آیند.

۷) صحیح

۸) صحیح

۹) غلط - از راه دامپروری به دست می‌آیند.

۱۰) نخ

۱۱) گیاه پنبه، پشم گوسفندان، نفت

۱۲) ۱) از پشم و پنبه در کارخانه‌ی ریسندگی نخ درست می‌کنند.

۲) نخ را در کارخانه‌ی پارچه‌بافی به پارچه تبدیل می‌کنند.

۱۳) دامپروری: شیر و پنیر - کشاورزی: برنج و گندم

۱۴) ابتدا به صورت سنگ، آن‌ها را از معادن زیرزمینی استخراج می‌کنند

سپس در کارخانه‌هایی آن‌ها را به ورقه‌های فلزی تبدیل می‌کنند.

مطالعات اجتماعی

درس ۱۲ درست مصرف کنیم

کامل کن

- ۱ ما هر چیزی را که دوست داریم ..... بخریم.
- ۲ بهتر است به اندازه‌ی پولی که داریم ..... کنیم.
- ۳ ما باید سعی کنیم مقداری از پولی را که داریم ..... کنیم.
- ۴ منابع طبیعی ..... خداوند هستند پس باید در مصرف آن‌ها ..... کنیم.
- ۵ وقتی لباس‌ها و کیف قدیمی خود را تمیز می‌کنیم و دوباره آن‌ها را استفاده می‌کنیم یعنی ..... کرده‌ایم.
- ۶ وقتی درست و به اندازه مصرف می‌کنیم در اصل از ..... محافظت می‌کنیم.

صحیح یا غلط می‌غ

ص غ
ص غ
ص غ
ص غ
ص غ

- ۷ خداوند نعمت‌های زیادی به ما داده است که باید از آن‌ها به خوبی استفاده کنیم.
- ۸ منابع طبیعی از نعمت‌های خدادادی هستند پس ما می‌توانیم هر چه قدر بخواهیم از آن‌ها استفاده کنیم.
- ۹ ما می‌توانیم همه‌ی چیزهایی را که دوست داریم بخریم.
- ۱۰ ما نباید نعمت‌های خداوند را اسراف کنیم.
- ۱۱ یکی از راه‌های درست مصرف کردن، پس‌انداز است.

پاسخ دهید

- ۱۲ چگونه می‌توان از منابع طبیعی محافظت کرد؟
- ۱۳ اسراف یعنی چه؟ مثال بزنید.
- ۱۴ چگونه می‌توانیم درست مصرف کنیم؟
- ۱۵ صرفه‌جویی یعنی چه؟
- ۱۶ چرا وقتی غذا می‌خوریم از خداوند تشکر می‌کنیم؟
- ۱۷ پس‌انداز چیست؟ و چه فایده‌هایی دارد؟

انتخاب کن

- ۱۸ معنی «اسراف» در کدام گزینه دیده می‌شود؟
- (۱) کم مصرف کردن
 (۲) درست مصرف کردن
 (۳) زیاد مصرف کردن
 (۴) زیاده‌تر از نیاز مصرف کردن

۱۲) مریم سه شلوار در رنگ‌های مختلف خرید. او کدام مورد از موارد زیر را رعایت نکرده است؟

- (۱) اسراف
 (۲) صرفه‌جویی
 (۳) پس‌انداز
 (۴) گزینه‌های (۲) و (۳) صحیح است.

۱۳) کدام یک از کارهای زیر به حفظ منابع طبیعی کمک می‌کند؟

- (۱) کیف مدرسه‌ام برایم خسته‌کننده شده، یکی دیگر می‌خواهم بخرم.
 (۲) جامدادی خود را دور می‌اندازم و با قوطی یک جامدادی خواهم ساخت.
 (۳) من همیشه هر چیزی را که دوست داشته باشم می‌خرم.
 (۴) من باقی‌مانده‌ی غذایم را برای پرندگان می‌ریزم.

۱۴) خداوند در قرآن می‌فرماید: «بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید...» این پیام به کدام یک از راه‌های درست مصرف کردن اشاره دارد؟

- (۱) صرفه‌جویی
 (۲) پس‌انداز
 (۳) اسراف نکردن
 (۴) به اندازه خرج کردن

۱۵) استفاده‌ی نادرست از منابع طبیعی چه مشکلاتی به وجود می‌آورد؟

- (۱) باعث می‌شود که ما نتوانیم صرفه‌جویی کنیم.
 (۲) منابع تمام می‌شوند و آیندگان ما نمی‌توانند از آن‌ها استفاده کنند.
 (۳) همه‌ی منابع اسراف می‌شوند.
 (۴) دیگر خداوند به ما چنین نعمت‌هایی نمی‌دهد.

۱۶) وقتی که پریسا به مریم یاد داد که برگه‌های سفید دفترش را تا آخر استفاده کند و برگه‌های سفید را مجاله نکند در واقع چه کاری را به او یاد

داده و به حفظ کدام یک از منابع طبیعی کمک کرده است؟

- (۱) صرفه‌جویی - حفظ گیاهان
 (۲) اسراف - حفظ نفت
 (۳) صرفه‌جویی - حفظ خاک
 (۴) پس‌انداز - حفظ گیاهان

۱۷) با توجه به آیه‌ی «... و اسراف نکنید که خداوند مسرفان را دوست ندارد.»، خداوند در قرآن، انسان‌ها را از چه کاری نهی کرده است؟

- (۱) اسراف
 (۲) صرفه‌جویی
 (۳) پس‌انداز
 (۴) قناعت

مطالعات اجتماعی

پاسخ سوالات درس ۱۲

۱۷) پس‌انداز یعنی مقداری از پول خود را کنار بگذاریم و همه‌ی آن

را خرج نکنیم. پس‌انداز باعث می‌شود که ما به دیگران نیاز پیدا

نکنیم و در مواقعی که مشکلی داریم با استفاده از پس‌اندازمان

مشکلات خود را برطرف کنیم.

۱۸) گزینه‌ی (۴)

۱۹) گزینه‌ی (۴)

۲۰) گزینه‌ی (۴)

۲۱) گزینه‌ی (۳)

۲۲) گزینه‌ی (۲)

۲۳) گزینه‌ی (۱)

۲۴) گزینه‌ی (۱)

۱) نمی‌توانیم

۲) خرج

۳) پس‌انداز

۴) نعمت‌های - صرفه‌جویی

۵) صرفه‌جویی

۶) منابع طبیعی

۷) صحیح

۸) غلط - ما باید از نعمت‌های خدا درست و به اندازه استفاده کنیم.

۹) غلط - ما نمی‌توانیم هر چیزی را که دوست داریم بخریم ما باید

به اندازه‌ی پولمان خرج کنیم.

۱۰) صحیح

۱۱) صحیح

۱۲) با درست و به اندازه مصرف کردن آن‌ها

۱۳) اسراف یعنی زیاده‌روی در مصرف. مثلاً آب را بیشتر از حد استفاده

کنیم که به آن هدر دادن می‌گویند. یا مواد غذایی را بیش از

نیازمان تهیه کنیم تا خراب شوند و دور بریزیم.

۱۴) اسراف نکنیم - صرفه‌جویی کنیم - پس‌انداز کنیم.

۱۵) یعنی به کار بردن روش‌هایی که در آن‌ها منابع کم‌تری مصرف شود.

مثلاً استفاده از ورق‌های سفید دفتر سال قبل باعث می‌شود که

دفتر کم‌تری استفاده کنیم و این یعنی صرفه‌جویی.

۱۶) برای قدردانی از نعمت‌هایی که در اختیار ما قرار داده است.